

Din muzeele
României
de Elena Ingrid Bahamat

Conacul lui Costache Negri, epicentrul generației pașoptiste

În comuna Costache Negri (fostă Mânjina) din județul Galați, situată la o distanță de aproximativ 40 km de municipiul Galați, se află Casa memorială „Costache Negri”, amenajată în fostul conac al familiei Negri, un loc de maximă importanță pentru generația pașoptistă.

Memoria locurilor marcate de semnificații istorice merită a fi perpetuată de-a lungul timpului, iar în istoria modernă a românilor Costache Negri și-a câștigat un loc aparte și prin rolul acordat moșiei sale de la Mânjina de revoluționarii pașoptiști. Aici se întâlneau prietenii lui Negri, frecvent din anul 1845, pentru a dezbate viitoarele idei programatice ale mișcării revoluționare amintite. Mai elocvente decât considerațiile istoricilor, în contextul acesta, sunt amintirile unuia dintre obișnuiții conacului de la Mânjina din epocă, poetul Vasile Alecsandri: „Două puncte foarte depărtate existau pe fața pământului, în cari Românii generației nouă începură a se întâlni: unul în Franța, în cartierul studenților din Paris, și celalt în Moldova, la moșia lui Costache Negri”.¹

Monument istoric din 1943. Ca om și ca susținător al interesului național, Costache Negri (1812-1876) a fost simpatizat, respectat și apreciat deopotrivă de apropiați și de colaboratori, de contemporani, dar și de generațiile următoare, locul său în Panteonul personalităților românești fiind clar definit. Generațiile următoare, conștiente de semnificațiile istorico-afective ale fostei moșii a familiei Negri (vândută în perioada

premergătoare Unirii) din județul Galați, au considerat necesară recunoașterea ca atare a acestora și acordarea rolului cuvenit în istoria locală și națională.

În anul 1908, vechiul sat Mânjina a fost astfel decretat comună și a primit numele lui Costache Negri, iar în anul 1943 (prin Decretul nr. 2336/ 23 august 1943, semnat de Mareșalul Ion Antonescu) „Casa și parcul Marelui Vornic Costache Negri din comuna Costache Negri (fostă Mânjina), județul Covurlui, se clasează monument istoric”², urmând a fi sediul unui muzeu. Muzeul s-a inaugurat însă mult mai târziu, în anul 1968, cu prilejul împlinirii a 120 de ani de la Revoluția din 1848, și a fost de-a lungul anilor reorganizat tematic în concordanță cu evoluția principiilor muzeotehnicii.

Stilul de viață al elitei românești din a doua jumătate a secolului XIX, reflectat în conacul lui Negri. Cadrul expozițional actual al Casei memoriale „Costache Negri” sugerează secvențe din viața cotidiană patriarhală trăită de oameni – artiști și martori ai unor momente importante din istoria națională. Ospitalitatea spațiului este conferită de obiectele de artă decorativă, fotografii și corespondență de familie, lucrări de artă plastică care au aparținut lui Costache Negri, fiicei sale, familiilor surorilor lui și altor rude, precum și unor prieteni mai mult sau mai puțin cunoscuți publicului larg.

Saloanele destinate primirii vizitelor, audițiilor muzicale, meselor servite în cadrul întâlnirilor obișnuite ori sărbătorești, urmate de îndelungi conversații pe teme variate, sunt relevante pentru ilustrarea tradiționalelor întâlniri de la Mânjina, la care

erau prezenți: Nicolae Bălcescu, Mihail Kogălniceanu, Vasile Alecsandri, Alexandru Ioan Cuza ș.a. Invitați și gazde se puteau retrage și în diverse alte camere ale conacului, imaginat muzeografic, în funcție de momentul zilei, pentru: rezolvarea unor probleme gospodărești; conversație preponderent masculină pe teme economico-sociale sau politice; studiu; joc de cărți ori șah; scrierea corespondenței; lecturi și muzică; șuete feminine despre viața mondenă a saloanelor citadine, modă, gastronomie; pregătirea pentru serate, baluri de sezon, serbări tradiționale; siestă.

Petrecerea timpului în cadrul familial, amical sau oficial la un conac precum Mânjina denotă un stil de viață al elitei românești din a doua jumătate a secolului al XIX-lea racordat într-o manieră specifică modei ambientale europene, dovadă certă a faptului că spațiul românesc ținea pasul Europei și din acest punct de vedere. Această realitate s-a perpetuat și la începutul secolului al XX-lea, când, probabil, urmașii familiei Negri au păstrat, ca amfitrioni, tradiția ospitalității celor care au impus conacul de la Mânjina în conștiința posterității.

An de an, pe data de 21 mai, cultura gălățeană păstrează și perpetuează tradiția memorabilelor întâlniri de la Mânjina secolului al XIX-lea prin organizarea, la Casa memorială „Costache Negri”, a sărbătorii intitulate „Întâlnirile de la Mânjina”, la care amfitrionii își întâmpină cu bucurie toți musafirii.

NOTE:

1. Gh.N. Munteanu-Bârlad, *Costache Negri. Viața și vrednicia lui*, Editura Librăriei Leon Alcalay, București, f.a., p. 18.
2. apud Viorica Pisciă, „Casa de la Mânjina a lui Costache Negri-Monument istoric”, în „Danubius”, nr. XVII, 1997, p. 203.

CASA MEMORIALĂ „COSTACHE NEGRI”, SECȚIE A MUZEULUI DE ISTORIE „PAUL PĂLTĂNEA” GALAȚI

Program de vizitare:

Noiembrie-martie

Miercuri-duminică: 9:00-17:00

Luni, marți: închis

Aprilie-octombrie

Miercuri-duminică: 11:00-19:00

Luni, marți: închis

Preț bilet: adulți: 4 lei; copii, elevi,
studenți: 1 leu.

